

WIR.BW.KS.2687.2019

Poznań, dnia 01.10.2019 r.

**Sz. P.
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP
Rzeczpospolitej Polskiej**

Szanowna Pani Marszałek!

Wielkopolska Izba Rolnicza jako samorząd rolniczy, którego podstawowym obowiązkiem jest dbanie o dobro rolników i mieszkańców wsi, zwraca się z apelem o zaprzestanie procedowania poselskiego projektu ustawy *o zmianie ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (projekt złożony przez grupę Posłów PIS dnia 9 września 2019 r., druk nr 3818). Planowany akt zawiera daleko idące zmiany w zakresie prawa geologicznego i górniczego polegające na ograniczeniu praw właścicielom nieruchomości oraz jednostkom samorządu terytorialnego.

Projekt zakłada wprowadzenie dodatkowego postępowania, poprzedzającego uzyskanie decyzji środowiskowej oraz koncesji. Postępowanie to wszczynane byłoby na wniosek podmiotu zainteresowanego wydobywaniem węgla kamiennego lub brunatnego, a jego zwieńczeniem byłaby decyzja ministra właściwego ds. środowiska o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia w zakresie wydobywania węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Wątpliwości budzi wyraźne uprzywilejowanie inwestorów w tym zakresie. Stroną postępowania o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia jest wyłącznie inwestor, pominięto natomiast obywateli i inne podmioty, których nieruchomość może dotyczyć. Tym samym pozbawia się tę grupę podmiotów prawa do podania tejże decyzji weryfikacji sądów administracyjnych.

Także samorząd gminny traci wpływ na ostateczne brzmienie ww. decyzji. Projekt zakłada jedynie konieczność zwrócenia się o opinię samorządu gminy, tymczasem treść takiej opinii w żaden sposób nie jest dla ministra wiążąca. Projekt przewiduje także dalsze osłabienie roli społeczności lokalnych wskutek uchylecia obowiązku uzgadniania decyzji koncesyjnych z organami wykonawczymi gminy (w obecnym stanie prawnym wójt/burmistrz/prezydent miasta musi wydać stosowną zgodę na udzielenie koncesji). Należy zwrócić również uwagę, że projekt ustawy nie przewiduje wymogu zasięgnięcia opinii właściwej miejscowo izby rolniczej w zakresie wpływu planowanej inwestycji wydobywczej na miejscowe warunki prowadzenia działalności rolniczej oraz jej społeczno-ekonomicznych konsekwencji dla obszarów wiejskich.

Zapisy projektu w sposób rażąco ingerują także w obowiązujący w Polsce system planowania i zagospodarowania przestrzennego. Mianowicie zakłada się, że do czasu wprowadzenia obszaru specjalnego przeznaczenia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stosuje się miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w zakresie, w jakim są one sprzeczne z decyzją o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia. W rezultacie ustawodawca zakłada sytuację, że decyzja administracyjna będzie miała moc wyłączającą przepisy prawa powszechnie obowiązującego na terenie danej gminy. Minister wydając decyzję o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia

kierować się będzie jedynie przesłanką racjonalnego zagospodarowania danego złoża, natomiast wymagania racjonalnego zagospodarowania przestrzeni gminy nie mają w tym przypadku znaczenia.

Wielkopolska Izba Rolnicza wyraża obawę, że przywołany powyżej projekt ustawy nie pozostanie bez wpływu na plany budowy kopalni odkrywkowych na terenie Wielkopolski w gminach Babiak i Koło oraz Krobia i Miejska Górka. Jako samorząd rolniczy swój zdecydowany sprzeciw odnośnie budowy tychże kopalń wyraziliśmy w stanowiskach Walnego Zgromadzenia z dnia 30 września 2014 r. (*w sprawie planów budowy kopalni odkrywkowej na terenach gmin Wielkopolski*) oraz z dnia 12 stycznia 2015 r. (*w sprawie planów eksploatacji złóż węgla brunatnego na terenie gmin Krobia i Miejska Górka*). Jesteśmy również zaangażowani w liczne działania protestacyjne, których celem jest zwrócenie uwagi na zgubne dla rolnictwa i przyrody konsekwencje, jakie niesie za sobą budowa kopalni odkrywkowej.

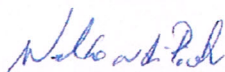
Gmina Krobia to teren od pokoleń użytkowany rolniczo, którego kultura nierozzerwalnie związana jest z rolnictwem (tzw. Biskupizna), mający jedno z najlepszych gleb pod uprawy rolne oraz stanowiący zaplecze surowcowe dla wielu zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego. Podobnie gmina Babiak, gdzie w miejscu, na którym ma powstać kopalnia odkrywkowa dominują pola uprawne o II i III klasie bonitacji. Tymczasem konsekwencją eksploatacji złóż w formie kopalni jest całkowita i bezpowrotna degradacja olbrzymiego terenu, nie tylko samej kopalni, ale również obszarów sąsiadujących z odkrywką oraz zaburzenie stosunków wodnych na znacznym obszarze, co w obecnej sytuacji może mieć katastrofalne skutki dla rolnictwa tego regionu.

Nasze oburzenie od samego początku budził także brak wystarczających konsultacji społecznych zarówno z mieszkańcami tych terenów, jak również z lokalnymi samorządami. Niestety, z analizy wskazanego powyżej projektu ustawy, wynika, że planowane są dalsze ograniczenia wpływu lokalnych społeczności na tak fundamentalne dla nich decyzje. Projekt zakłada w zasadzie całkowite pominięcie mieszkańców, władz samorządowych czy lokalnych organizacji w procesie wyrażania zgody na budowę kopalni, które przecież w sposób trwały ingerują w lokalny krajobraz poszczególnych gmin.

Wielkopolska Izba Rolnicza zdecydowanie sprzeciwia się tego rodzaju działaniom i wnosi o zaprzestanie dalszych prac nad projektem ustawy *o zmianie ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz podtrzymuje swój sprzeciw odnośnie budowy kopalni odkrywkowych na terenie województwa Wielkopolskiego.

Z poważaniem

Prezes
Wielkopolskiej Izby Rolniczej

Piotr Walkowski

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
2. Członkowie Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi z terenu Wielkopolski
3. Marek Woźniak Marszałek Województwa Wielkopolskiego
4. Starostowie Powiatów z terenu Województwa Wielkopolskiego